FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 19. JUNI 1984 [1]

Høje Domstol.

Der er opstået en tvist mellem på den ene side de franske toldmyndigheder og på den anden side en grossist, Diffusion Marketing International (»DMI«), og dennes toldklarerer »Les Rapides Savoyards« (»RS«) (hvis forretningsfører er Roger Dejussel) om, hvilken toldsats der skal finde anvendelse på tre typer kuglepenne, der blev importeret til Frankrig fra Schweiz i juni 1977. De pågældende tre partier, der omfatter 13 170 kuglepenne, er typeeksempler på et meget større antal forsendelser, og i sidste instans står et betydeligt beløb på spil.

Kuglepennene er fremstillet af en række enkeltdele. Blækpatronerne blev fremstillet i USA og importeret til Frankrig, hvor der blev betalt told af dem, hvorefter de blev sendt til Schweiz i henhold til proceduren for passiv forædling. Hætter, og hvor sådanne dele anvendtes, clips- og trykmekanismer af plastik, blev fremstillet i USA og importeret til Schweiz. Kuglepennene blev ikke alene samlet i Schweiz, men metaldelene til de fleste af dem, i hvert fald de mere kostbare, blev forkromet dér. Grunden til, at DMI fik kuglepennene fremstillet i Schweiz og ikke i Frankrig, var dels, at fremstillingsomkostningerne i Schweiz var lavere, dels at de i så fald kunne sælges under et varemærke tilhørende en schweizisk fabrikant.

Indførslen af kuglepennene var omfattet af et varecertificat (»EUR. 1«), idet meningen var, at de skulle toldbehandles som værende af schweizisk oprindelse efter præferencetoldsatsen i henhold til den i 1972 indgåede overenskomst mellem Fællesskabet og Schweiz (EFT 1972 af 31. 12. s. 190). Hvis varene skal anses for at have oprindelse i Schweiz, andrager præferencetoldsatsen 2,6 % af toldværdien. Såfremt varerne ikke kan anses for omfattet af præferenceordningen, er den korrekte toldsats 13 %.

Den nævnte overenskomst, hvorefter importtolden mellem Fællesskabet og Schweiz gradvis skulle afskaffes og bortfalde den 1. juli 1977, finder blandt andet anvendelse på »varer, der har oprindelse i Fællesskabet og i Schweiz« henhørende under kapitel 25-99 i Bruxelles-nomenklaturen, bortset fra varer, der udtrykkeligt er undtaget. De omhandlede kuglepenne henhører under pos. 98.03. I henhold til overenskomstens artikel 11 fastsættes oprindelsesreglerne i protokol nr. 3 til overenskomsten. Ifølge protokollens artikel 1, stk. 2, anses følgende varer for at have oprindelsesstatus i Schweiz:

»a) varer, der fuldt ud er fremstillet i Schweiz,

b) varer, som er fremstillet i Schweiz, og til hvis fremstilling der er medgået andre end de under a)

1 — Oversat fra engelsk.

nævnte varer, på betingelse af, at disse varer er undergået en tilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning i hendhold til artikel 5. Denne betingelse kræves dog ikke opfyldt for varer, som i medfør af denne protokol har oprindelse i Fællesskabet.«

I henhold til protokollens artikel 5 anses i denne forbindelse blandt andet sådanne »forarbejdninger og omdannelser som tilstrækkelige«, »der er opregnet i liste B« til protokollen. Denne liste blev i medfør af artikel 28 i protokol nr. 3 ændret ved afgørelse nr. 10/74 af 31. Oktober 1974 (EFT L 352 af 28. 12. 1974, s. 7) truffet af den i medfør af overenskomstens artikel 29 nedsatte blandede komité. Ifølge ændringen skulle anvendelse af varer uden oprindelsesstatus i varer henhørende under toldpos. 98.03 »ikke [medføre], at de nævnte varer mister deres oprindelsesstatus, på betingelse af, at værdien af de anvendte varer ikke overstiger 5 pct. af den færdige vares værdi«.

Ifølge protokollens artikel 6 udgør de værdier, som skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af, om værdien af de bearbejdede eller forarbejdede varer overstiger en bestemt procentdel af de fremstillede varers værdi, følgende: a) med hensyn til varer, for hvilke det er godtgjort, at de har været indført: toldværdien på indførselstidspunktet; og b) prisen fra fabrik for de fremstillede varer med fradrag af interne afgifter, som er tilbagebetalt, eller som skal tilbagebetales ved udførsel. Ifølge de forklarende noter, der i henhold til artikel 20 i protokol nr. 3 udgør en del af denne, skal der ved »prisen fra fabrik« forstås den pris, der er betalt til producenten i den virksomhed, i hvilken den sidste bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, heri medregnet værdien af alle anvendte varer, og ved »toldværdi« skal forstås den værdi, som er fastlagt i Konventionen om ansættelse af varers toldværdi underskrevet i Bruselles den 15. december 1950.

Ifølge artikel I i tillæg I til konventionen skal der ved denne værdi forstås »den pris, som [varerne] på det tidspunkt, da tolden forfalder til betaling, ville indbringe ved et salg i det åbne marked mellem en køber og en sælger, der er indbyrdes uafhængige«. Det fremgår af note 4 til artikel I, at »såfremt fastsættelsen af værdien eller af den pris, der er betalt eller skal betales, afhænger af faktorer, som er udtrykt i en anden valuta end importlandets, skal den fremmede valuta omregnes til importlandets valuta efter dettes officielle valutakurs«.

Ifølge protokollens artikel 8 skal varer med oprindelsesstatus ved indførsel til Fællesskabet toldbehandles efter den i overenskomsten omhandlede præferenceordning, såfremt der fremlægges et varecertifikat (oprindeligt et A.CH. 1-certifikat og siden et EUR. 1-certifikat) (Den blandede Komités afgørelse nr. 10/73 (EFT L 365 af 31. 12. 1973, s. 136)). Varecertifikatet udstedes af toldmyndighederne i udførselsstaten og skal fremlægges for toldmyndighederne i indførselsstaten.

I henhold til artikel 19 i Den blandede Komités afgørelse nr. 3/73 kan toldmyndighederne i den medlemsstat, hvortil varen indføres, såfremt de har rimelig tvivl hvad angår dokumentets ægthed eller rigtigheden af oplysningerne vedrørende den pågældende varer faktiske oprindelse, foretage en undersøgelse af varecertifikatet, og såfremt en sådan sag ikke kan afgøres mellem toldmyndighederne i indførselslandet og udførselslandet, skal spørgsmålet forelægges toldkomitéen under Den blandede Komité.

De franske myndigheder ville ikke anse de omhandlede kuglepenne for varer med oprindelse i Schweiz. De anvendte artikel 35-8 i den franske toldlov, hvorefter der, når de værdier, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af en vares normalpris, er udtrykt i en fremmed valuta, skal ske omregning af disse værdier på grundlag af den officielle vekselkurs på dagen for toldbegæringens modtagelse. Ved at omregne værdien af de dele af kuglepennene, der ikke havde oprindelse i Schweiz, fra US-dollars og schweizerfrancs til franske francs på grundlag af den gældende vekselkurs på tidspunktet for indførslen til Frankrig (idet man dog foretog et fradrag af den told, der var betalt for blækpatronerne ved deres indførsel fra Frankrig til Schweiz), kom de til det resultat, at indholdet af varer uden oprindelsesstatut udgjorde mellem 6,04 og 23,68 % af de forskellige varers værdi.

Herefter forlangte de afgift efter den fulde toldsats.

RS indbragte sagen for Commission de Conciliation et d'Expertise Douanière, der opretholdt den af toldmyndighederne trufne afgørelse. Spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende afgift skulle betales, blev af de franske myndigheder indbragt for Tribunal d'instance de Saint-Julien-en-Genevois, der ved dom af 19. juni 1979 opretholdt den tidligere trufne afgørelse. Cour d'appel de Chambéry, hvortil dommen blev indanket, stadfæstede den 11. maj 1981 afgørelsen.

Sagen blev herefter indbragt for Frankrigs Cour de Cassation, der ved dom af 29. juni 1983 anmodede Domstolen om at afgøre,

»1. Om overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, dens protokol nr. 3 og fællesskabsforordningerne skal fortolkes således, at der, når de dele, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af en vares toldværdi, er udtrykt i en anden valuta end valutaen i den medlemsstat, hvor toldbehandlingen foregår, skal ske omregning efter den officielle vekselkurs på tidspunktet for begæringens modtagelse?

2. I benægtende fald, hvorledes skal denne vekselkurs fatsættes efter fællesskabsretten?«

Det fremgår af appelrettens dom, at de franske toldmyndigheder lagde den værdi af blækpatronerne til grund, de havde på tidspunktet for deres midlertidige indførsel til Schweiz fra Frankrig. For så vidt angår trykmekanismerne og clipsene, lagde de den værdi til grund, der var blevet fastsat ved indførslen til Schweiz. Endvidere lagde de for den færdige vares vedkommende prisen fra fabrik til grund. Så vidt handlede de efter min opfattelse klart i overensstemmelse med bestemmelserne i overenskomsten mellem Schweiz og Fællesskabet. Det afgørende spørgsmål — der efter min mening klart falder inden for rammerne af de to spørgsmål, som Cour de Cassation har forelagt — bliver derfor, hvorvidt de — med henblik på at afgøre, om delene udgjorde mere end 5 % af de færdige varers værdi — var berettiget til at gå det skridt videre at omregne disse værdier til franske francs på tidspunktet for indførslen af den færdige vare til Frankrig, og til at gøre dette på grundlag af den da gældende vekselkurs.

De franske myndigheder gør gældende, at de i henhold til bestemmelserne i den

nævnte franske toldlov var berettiget hertil. Endvidere anføres det, at kun den løsning, hvorefter toldmyndighederne i indførselsstaten er berettiget til at følge denne fremgangsmåde, er i overensstemmelse med international ret, navnlig Wiener-Konventionen om traktatretten, samt med de fællesskabsretlige bestemmelser om varers toldværdiansættelse, særlig artikel 12 i Rådets forordning nr. 803/68 af 27. juni 1968 (EFT 1968 I, s. 163). Enhver anden løsning, der indbærer, at schweiziske fabrikanter kan indkøbe dele på et tidspunkt, hvor dollar-kursen er gunstig, for derefter at montere disse til en færdig vare, når vekselkurserne ændrer sig, fører til spekulation. Det gøres gældende, at værdiansættelsen af dele må ske på tidspunktet for indførslen af den færdige varer, på grundlag af den på dette tidspunkt gældende vekselkurs for indførselsstatens valuta.

Det er vigtigt at have for øje, at det afgørende problem, der rejser sig, er et spørgsmål om varers oprindelse, og ikke blot om toldværdiansættelse. Løsningen på dette problem må i den foreliggende sag søges i protokollen til overenskomsten med Schweiz og ikke i fællesskabsforordninger som forordning nr. 803/68, der vedrører spørgsmålet om toldværdi.

De argumenter, de franske myndigheder har fremført, er efter min opfattelse i strid med det klare formål med og virkningen af protokollens artikel 6, sammenholdt med de relevante bestemmelser i liste B, der vedrører oprindelsesreglerne. For at afgøre, om de til Schweiz indførte varer oversteg 5 % af prisen fra fabrik af de i Schweiz fremstillede varer, må man først betragte toldværdien af de indførte varer på tidspunktet for indførslen. Ifølge note 4 til artikel I i tillæg I til konventionen er det — når de indførte varer sælges eller er angivet i en anden valuta end schweizerfrancs — for at fastlægge denne værdi nødvendigt at omregne prisen eller værdien til schweizerfrancs på dette tidspunkt. Derfor må værdien af eller prisen på clipsene og trykmekanismerne, når den er udtrykt i US-dollars, omregnes til schweizerfrancs på tidspunktet for indførslen fra USA. For så vidt angår blækpatronerne, må omregningen til schweizerfrancs ske på tidspunktet for indførslen til Schweiz fra Frankrig, og i begge tilfælde på grundlag af den gældende vekselkurs på de nævnte tidspunkter. Også prisen fra fabrik må udtrykkes i schweizerfrancs. Beregningen af, om værdien af disse dele overstiger 5 % af den færdige vares værdi (dvs. prisen fra fabrik med fradrag af afgifter, som er tilbagebetalt, eller som skal tilbagebetales), må derfor ske i schweizerfrancs. Udfaldet af denne beregning vil herefter være afgørende for, om afgiften burde være 2,6 (nu 0) eller 13 %.

Når kuglepennene indføres til Frankrig, anvender de franske toldmyndigheder disse satser. Såfremt kuglepennenes toldværdi er udtrykt i franske francs, er der ikke noget problem. Hvis prisen eller værdien derimod er udtrykt i schweizerfrancs, må de franske myndigheder foretage en omregning til franske francs på grundlag af den gældende vekselkurs på tidspunktet for kuglepennenes indførsel. Dette sker imidlertid med henblik på en beregning af det afgiftsbeløb, der skal betales, og ikke for at afgøre, hvilken toldsats der finder anvendelse.

Det er åbenbart, at hvis det forholdt sig anderledes, ville en eksportør altid først når varerne rent faktisk blev eksporteret

kunne vide, hvad toldsatsen ville blive. Toldsatsen ville afhænge af kursudsvingene indtil indførselstidspunktet mellem på den ene side valutaerne i det land, hvorfra delene er blevet indkøbt, og i udførselslandet, og på den anden side valutaen i indførselsstaten. Dette ville gøre det vanskeligt at opgive faste priser, medmindre der i denne forbindelse blev fastsat en margin hvis overskridelse betød, at varen ikke længere var konkurrencedygtig. At opgive en pris på grundlag af en toldsats på 2 % eller 0, for siden at måtte konstatere, at der på grund af valutakursudsving skal anvendes en toldsats på 13 % (måske endog fordi den procentdel, som delene udgør af den samlede værdi, har ændret sig med 1 eller 2 procentpoints), ville kunne betyde, at hele fortjenstmarginen ville blive ædt op, således som det hævdes at være tilfældet her. Det ville som anført af den italienske regering også betyde, at den gældende toldsats for de samme varer kunne svinge mellem forskellige medlemsstater og Schweiz alt efter de gældende vekselkurser i de forskellige medlemsstater. Noget sådant ville efter min mening være i modstrid med hele formålet med overenskomsten med Schweiz og uforeneligt med opfattelsen af Fællesskabet som et område, der i videst muligt omfang udgør ét stort marked.

Reglen ville naturligvis også gælde den del af samhandelen, der går i den modsatte retning. Ifølge de ovenfor skitserede regler vil en medlemsstat på tidspunktet for indførslen skulle foretage en omregning til sin egen valuta af værdien af dele, der er indført fra tredjelande, og beregne den omhandlede procentdel på dette grundlag. De schweiziske toldmyndigheder vil herefter skulle beregne afgiften i schweizerfrancs ved indførslen af den færdige vare, ved anvendelse af den sats, der tidligere er blevet fastlagt i valutaen i den medlemsstat, hvori varen er fremstillet.

Denne løsning forekommer mig at være i god overensstemmelse med formålet med EUR. 1-varecertifikaterne. I det foreliggende tilfælde blev dette udstedt af de schweiziske myndigheder, efter at de havde foretaget den nødvendige beregning i schweizerfrancs. Indehaveren af certifikatet havde krav på, at varerne blev toldbehandlet efter præferenceordningen, medmindre indførselsstaten forlangte en undersøgelse i medfør af artikel 19 i Den blandede Komités afgørelse nr. 3/73 (nu artikel 17 i afgørelse nr. 1/177), i hvilket tilfælde tvisten, såfremt den ikke kunne løses, ville skulle forelægges toldkomitéen under Den blandede Komité med henblik på en rådgivende udtalelse, der dog i alle tilfælde ville kunne prøves ved domstolene.

De franske toldmyndigheder gør gældende, at denne løsning vil medføre et utilstedeligt eller ulovligt indgreb i deres suverænitet. Efter min opfattelse er dette ikke tilfældet. Fællesskabet har accepteret disse regler af gensidig karakter for handelen mellem medlemsstaterne og Schweiz, og disse regler skal anvendes af medlemsstaterne. Det tilkommer de franske toldmyndigheder at beregne afgiften — men ikke at fastlægge afgiftssatsen — på grundlag af den gældende vekselkurs ved indførslen til Frankrig af den færdige vare.

Jeg er herefter af den opfattelse, at de forelagte spørgsmål bør besvares efter følgende retningslinjer:

Ved afgørelsen af, om varer henhørende under pos. 98.03 i den fælles toldtarif ved indførsel fra Schweiz til en medlemsstat skal anses for at have

oprindelse i Schweiz, skal værdiansættelsen af materialer eller dele uden oprindelse i Schweiz ske på tidspunktet for deres indførsel til Schweiz, og når prisen på sådanne materialer eller dele er opgivet i, eller deres værdi udtrykt i en anden valuta end schweizerfrancs, skal denne valuta omregnes til schweizerfrancs på grundlag af den gældende vekselkurs på tidspunktet for indførselen til Schweiz. Den således i schweizerfrancs udtrykte værdi af sådanne materialer eller dele skal herefter angives som en procentdel af den færdige vares pris fra fabrik (med fradrag af afgifter, som er tilbagebetalt, eller som skal tilbagebetales) udtrykt i schweizerfrancs. Denne procentdel er afgørende for, om den færdige vare skal anses for at have oprindelse i Schweiz, uanset vekselkursen mellem på den ene side valutaerne i den stat, hvor sådanne materialer eller dele har oprindelse, og i Schweiz, og på den anden side valutaen i den medlemsstat, hvortil den færdige vare indføres, på tidspunktet for indførslen til denne medlemsstat.

Det tilkommer den nationale domstol at træffe afgørelse om de udgifter, der er afholdt af parterne i hovedsagen. Kommissionen og den italienske regering, der har interveneret, bør bære deres egne sagsomkostninger.